



Nro. 5.

A' FELSŐ R. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Molt Bétsben Pénteken Januariusnak 17-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Frantzia Ország

Néhány Fr. Zsurnálokban ekként rajzoltatik le a' Fr. Respublikának múlt 1799-ik esztendei ábrázatja: Igazán lehet, *ugymond*, azt mondani, hogy néhány esztendők elforgása alatt annyi periodusokon, avagy időnek tikkelyein futott a' Fr. Respublika keresztül, a' mennyin hajdan a' Római Respublika egynéhány századok alatt nem. Az 1799-ik esztendőnek vége felé már igen közel volt a' maga öfzve omlásához. A' külömbkülömbfele részre hajlottaknak nyomorgatásaik miatt megfáradott nép a' maga uralkodói eránt nagy megítalással, a' revolutió eránt pedig tökéletes hidegséggel viseltetett. — Az

első Directortól fogva, a' ki a' maga tekintete eleibe való botsatásért magát jól meg fizettette, az utolsó Commiffariusig, a' ki szüntelen lopta a' Statust, fene forma gonofzság uralkodott a' Respublikában. A' leg gyalázatosabb tékozlás és lopás miatt 8 ezrtendő el forgása alatt 12000 millio liver velzett el, a' gonofz törvényhozás miatt minden kéz pénz, kereskedés, industria, minden tulajdonosság jussa el tűnt; az assignatának készítése, a' mellyeket a' nemzet betsüllete le kötelezése alatt, kéz pénz fejében kellett venni, de végre ki gunyoltattak, és semmi vé tétetődtek, olly otsmány fortély vólt, mellynek párját semmi historiában találni nem lehet. A' fegyverrel el foglaltatott tartományoknak sorok sem vólt jobb; *Belgiomból* 400, *Hollandiából* 300, *Olasz Országból* tsak nem 500, *Helvétziából* 80, a' Rénus bal partyán fekvő *Német Tartományokból* 100 millio liver fatsartatott ki, és mind-ezek a' Fr. ármádiáknak szemeik előtt mentek végbe, a' mellyek, ha magok magokon segiteni nem tudtak vólna, kéntelenek lettek vólna ehezni és rongyoskodni."

„Ezen utálatos állapotjának közepette nem szégyenlett a' Fr. Kormányfzék a' Rastadi Congressuson leg keményebb és gonofzabb békefféges fel tételeket diktálni. A' Constitutió eránt való tekintet meg nem engedte, hogy a' *Campó-Formiói* békeffégben lett meg határozás szerént 12000 familiák hazájokba vissza botsátattak, 's azoknak örökségeik vissza adattattak vólna. — Meg nem elégedvén a' Rénus bal partyán fekvő Német tartományoknak által engedtetések által, azt kívánták a' Directorok, hogy azoknak adósságokat is a' Rénus jobb partyán fekvő tartományok vállalják magokra; ennekfelette a' Rénusi szigeteket, a' Rénus és Vézer folyóvizein lévő vámokat, és a' Rénus jobb partyán lévő erőffégeket is kívánták; a' Campo Formiói békeffég után Olasz

Országot és Helvétziát fel forgatták: még is azt kívánták az Auszriai Háztól, hogy azon békeességnek tzikkelyeit, a' mellyeket ő magok mind egyig meg rontottak, az utolsó pontig bé tellyesittse."

„Ezek miatt újabb háborúnak, és Coalitió-nak kellett lenni, és ezt egész Európa jól tudta, 's tsak ők láttattak azt nem tudni. A' Raftadi Congressuson mind jobban jobban bosszontottak másokat. Erőtlen armadiákkal, mellyeknek magok sem tudták a' valóságos erejét, és a' mellyek *Amsterdántól* fogva *Nápolyig* 700 órónira ki nyúló lineán vóltak széllyel oíztatva, inditottak hadat, parantsolták Német Orzágnak déli részét, *Tirolist*, és *Graubündent* el foglalni, a' Jourdan kórmányára bizatott hadi népet *Duna armadiá-nak* nevezték, a' melly gyalázatossan vissza hajtattott a' Rénuson. Semmivel sem vólt jobb sorsa az Olasz Orzági armadiának, a' melly szüntelen verettetett, egyik erőllég a' másik után mind el vétetett, és 80000 Francziák rész szerént el veztek, rész szerént fogságra estek. Azon időben Egyiptom mellett egész flottáját, 's a' Velenzei szigeteket is el vezttette, a' Fényes Portát háborúra ingerlette, és közel vagyon ahoz is, hogy a' *Máltai* sziget birtokából is ki essen . . Egy szóval, mindent úgy mivelt a' Directorium, hogy a' Fr. Respublikát el pufztittsa, keresett tartományait el vezittse, 's egész Európát fel ingerellye maga ellen. . . Így vólt a' dolognak mivóltá, a' midön *Sieyes* e' világ teatrumára ki állott. Ugy gondolkoztak a' Rojalisták, hogy ő és *Barras* a' Királyi tronust vissza fogják állítani; de *Bonaparté-nak* véletlen lett vissza jövelele ismét meg változtatta a' dolgoknak mivóltát. — Mindenik rész hízelt néki, ő mindeniket meg halgatta, 's magában tartotta a' mit el végzett. Az új revolutió első emberré tette őtet a' Statusban. Várjuk el, mi fog ő belöle is lenni. — Vajha ő az emberi nemzetnek jóltévője lenne, és minden ditsős-

ségre való vágyodás nélkül igyekezne Fr. Ország, nak és e' világnak békefféget szerzeni."

A' Fr. új Constitutió szerént organizáltatott Kormányfő 3 Conzurból, egy 80 személyből álló Conservator, az az, fel tartó Tanátsból, 100 Tribunusból; és 300 törvényhozó férfiákból áll. A' Conzulok igazgatása alatt vagynak a' miniszterek, és a' most fel állitatott Status Tanáts, a' kiknek tagjaival a' fontosabb dolgokról együtt tanátskozni fognak a' Conzulok, és a' mit ezek projectálnak, amazok jól meg hányván vétvén, írásban fogják arról való értelmeket a' Conzuloknak bé adni.

I. A' Conzulok, a' mint az előbbeniekből jól tudjuk, *Bonaparte Cambaceres* és *Lebrün*. Az első fő, a' két utólsóbb All-Consulok. A' fő Conzul, sok hadi és polgári tetteiről és viszontagságairól, sokkal esméretesebb az Olvasó Publicum előtt, mint sem mi ötet le rajzolhatnánk elegendőképen. — *Cambaceres* igen jártas embernek tartatik a' törvényes dolgokban és diplomaticában. Egy-néhány esztendeig miniszterje vólt a' Fr. Respublikának a' törvényes dolgoknak folytatásában. — *Lebrün* sem tartatik a' Collegájánálalább való embernek, tsak hogy sem nem olly ékesen szólló, sem személyére nézve nints olly tekintetes mint *Cambaceres*. Eleinte a' Constituánsok, azután az öregbik Tanáts tagjai közzül való vólt, 's úgy tudta dolgait kormányozni, hogy sem a' Republicanusi, sem az ellenkező rész ki nem tanulhatta az ő valóságos principiumait. A' 9-ik és 10-ik Novemberi revolntiónak alkalmazhatóságával a' hatalmasabb részhez kaptsolta magát. — *Sieyesnek* mindenkor jó barátja vólt, és vele együtt arra fordította a' köpönyegét, a' merre a' szél fújt.

2. A' *Conservator Senatus*, az az fenn-tartó Tanáts, arra való, hogy a' Constitutió bé tellyesítésére mind úntalan izemessen vigyázzon, és 80

személyre vagy az meg határozatva, hanem most csak 60 neveztetett ki, és míg 80-ra telik a számok, addig, minden esztendőben 2 személyt fog ez a Tanács a Constitutiónak 8 és 9 cikkelyei szerént maga közzé választani. A mostani tagokat két rendre lehet felosztani, úgymint, olyanokra, a kiket a 3 Conzul, és *Sieyes's Roger Ducos* Ex-Directorok neveztek ki, és olyanokra, a kiket ezen ki neveztetett Conservator Tanácsbeliek magok közzé választottak. Az *első rendbeliek* a következők: Beaupuy, Bertholet, Cabanis, Cornet, Creuze-Latouche, Dailly, Dubois-Dubay, Ducis, Fargues, Garan-Coulon, Garat-Cousin, Hatry, Kellermann, La-Roche, Lapepède, Lambrechts, Laplace, Lecoulteux - Cantaleu, Lemercier, Lenoir, Lespinasse, Monge, Pleville-Pellay, Porcher, Resnier, Roger-Ducos, Rousseau, Sieyes, Tracy, Vimar, Volney. — A *másod rendbeliek* ezek: Abrial, Casa-Bianca, Chasset, Cholet, Clement de Ris, Cornudet, Daroult, Darset, Daubenton, Depeyre, Dizez, François de Neufchateau, Hervin, Jaqueminot, Journu-Aubert, Lagrange, Lazar-Lejean, Laville-Leroux, Levasseur, Louis-Drouin, Morard de Galles, Père de Hautes Pyreneès, Perregaux, Praslin, Gen. Serrurier, Sers de Bourdeaux, Vernier, Vien, és Villetard.

3. A Tribunatus egy 100 személyből álló Tanács, a melly a Conzulok által projectaltatott törvényeket meg hánya veti, 's értelmét adja azokról, ha meg egyeznek e' a Constitutióval avagy nem, és hasznosak e', avagy nem. Ennek mostani tagjait a Conzulok, és *Sieyes's Roger-Ducos* Ex-Directorok választották, 's rendel így következnek: Adet, Andrieux, Bailleul, Barra des Ardennes, Barret de la Lys, Barthelémy de la Corrèze, Beavais, Benjamin Constant, Berenger, Birouze-Limeres, Boisjohn, Bosc de l'Aude, Bouteville, Brezard, Caillemer, Chabaud-Latour,

Carret du Rhone, Cambe, Chabaút d'Allier, Chalan de Seine & Oise, Chaffiron, Chauvelin, Chazal, Chenard de la Meuse, Chenier, Coste, Courtois, Crassous, Delpiere, Dieudonne, Desmeuniers, Desmousseaux, Duchesne, Duclos, Dumetz, Duvyrier, Echallerieux l'aine, Emil-Gaudin, Fabre de l'Aude, Faure, Favart, Gallois, Ganilli, Garat-Mailla, Gillet-Lajacqueminere, Gillet de Seine et Oise, Le Goupil, Goupiln Prefeln fils, Goutlay, Grenier du Puye de Dome, Guinard, Guingene, Guttinger, Hube, Huguet, Jaqueminot, Jaquemont, Jard Panvilliers, Jarry fils ainé, Jean Debry, Imbert de Seine et Marne, Isnard, Labrousse de la Gironde, Lagonidec, Laloi, Laromignieres, Laußiat, Lecointe - Puyraveau, Legier des Forets, Leharry, Lejourdan de Bouches-du-Rhone, Leroi, Ludot, Males, Malherbe, Malarme, Mouricault, Mathieu, Miot, Monge, Noel, Parent-Real, Penieres, Perrée de la Manche, Picault, Portiez de l'Oise, Riouffe, Roujoux, J. B. Say, Savoy-Rollin, Sedillez, Stanislas - Girardin, Thibaut, Thiessè, Trouve, Vezin.

4. *A' Törvényhozó Tanács tagjainak neveiket ennekutánna fogjuk Erd. Olvasóinkal közleni.*

5. Hét fő miniszterje vagyon a' Fr. Respublikának, a' kik a' belső - külső - hadi - tengeri - törvényes - dolgokra, a' policiára, az az, a' belső tsendességre és jó rendtartásra, és financiára ügyelni kötelesek. A' *belső* dolgokban Lucian Bonaparte; a' *külsőben* Taleyrand - Perigoud; a' *hadi dolgokban* Berthier Sándor; a' *tengeri dolgokban* Bruyes; a' *törvényes dolgokban* Abrial a' *policiában* Fouche a' miniszterek. A' *financiális* dolgoknak folytatására, még senkit sem nevezett ki a' Fő Conzul. — A' kereskedés dolgainak igazgatására is egy különös ministert akar ő ki nevezni.

5. Ezekén kívül egy 30 személyből álló Status Tanácsot állított fel Fő Conzul Bonaparte, a' melly 5 Classisra, ugymint, a' belső külső, fi-

nanciára, hadi, tengeri, és törvényes dolgokat folytatókra vagyon fel osztatva. Mindeniknek 1 előülője, és 4 's több tagjai lesznek. Az előülőseg minden 6 hónapban változik egyszer. Az előülőnek 35000, a' többi tagoknak egyen egyen 25000 liver esztendei fizetések lesznek.

A' *belső* dolgokra ügyelő Status Tanácsban Röderer az Előülő; Regnaud de St. Jean d'Angely, Benezech, és Chaptal a' többi tagok.

A' *hadi* dolgokra ügyelő Status Tanácsban Gen. Brüne az Előülő, Petiet, Gassendi, és Gen. Dejean a' többi tagok,

A' *tengeri* dolgokra ügyelőben Gantheaume az Előülő, Fleurieu, Rhedon, és Champigny a' többi tagok.

A' *Financziára* ügyelőben Cretet az Előülő; Devaines, Tarbe, Jollivet, Regnier, és Fourcroy a' többi tagok.

A' *törvényes dolgokra* ügyelő St. Tanácsban Boulay az Előülő; Emmery, Moreau de St. Mery, Berlier, és Real a' többi tagok.

Azt mondják hogy Carnot Ex-Director, és Cochon Ex-Policiaminister is bévétetődtek volna ebbe a' Status Tanácsba, még pedig amaz a' hadi dolgokra, e' pedig a' policiára ügyelőbe.

Azok között, a' kik Fructidornak 19-ikén (Septemb. 5-ikén) Barthelemyvel, 's másokkal együtt számkivetésbe küldettek, a' következendők nem nyertek engedelmet a' Hazájokba való vissza menetelre; úgymint; Bayard-Blin, Cadroy, Ferantvaillant, Henry-Lariviers, Imbert-Colomes, Camill Jourdan, Lacarriere, Lemerer, Mayard, Pichegrü, Miranda, Ramel, Suard, Doffonville, Vauvilliers és Willot

A' fenn-tartó Tanácsban leg elsőben is Sieyes választatott előülővé, a' melly hivatal, az új Constitutió szerént, tsak nem olly fontos mint az első Conzulé, mivel nemtsak nem függ ez a' Tanács a' Conzuloktól, sőt jussa vagy on azok' hatalmának meg szorítására.

A' múlt Decemb. 16-ik napján egy hofzás levelet küldött a' Hamburgi Magistratus a' Fr. Conzulokhoz, a' mellyben fontos okokkal igyekezett azt meg mutatni, hogy kéntelen volt *Napper Tandyt*, czimborás társaival együtt a' Londoni fő Kormányzéknek ki adni. Ezen levélre igen laconice felelt Dec. 30-ikán Fő Conzul *Bonaparte* illyenképen: Uraim! Vettük a' Kigyelmetek levelét, a' melly meg nem igazithattya Kigyelmeteket. A' bátorság, és a' virtusok tartják meg a' Statnsokat, a' félelem pedig el rontya azokat. Kigyelmetek meg sértették a' hospitalitasnak törvényeit s. a. t.

Néhai *VI. Pius* Pápáról azt végzették Dec. 30-ikan a' Fr. Conzulok, hogy az ő holt teste, rangjához illendő módon temetessék el *Valencben*, és hogy olly emlékeztető oszlop emeltessek fel sirja felett, a' melly által az ő, tudniillik a' *VI. Pius* Pápa méltóságos hivatalja ki jelentetessék.

B. Mack Cs. K. Generalis Párisba ment *Dijonból* kolott jó szívvvel, 's nagy betsüllettel fogadtatott a' Fő Conzul által. — A' Nápolyi Kir. Követségnek titoknokja, a' ki ez tendőtől fogva a' Tempelben tartatott fogságban, és még a' *Berlini*, 's *Madritti* Kir. követek közbenjárásokra sem botsátották őtet ki az Ex-Directorok, most minden kérés nélkül szabatságba helyhezette a' Fő Conzul.

Decemb. 30-ik napján egy hirdetményt küldöttek a' Conzulok a' Respublika ellen fegyvert fogott Chouánsokhoz, mellyben arra intik őket, hogy tegyék le fegyvereiket, térjenek vissza honnyaikba, 's hódollyanak meg az új Constitutiónak. Tagadhatatlan dolog az, így nyilatkoztattya ki magokat ezen proclamatióban a' Conzulok, hogy sok igazságtalan törvények hozattattak ennekelötte, meg bántódtak a' polgároknak bátorsága és a' lelki isméretnek szabadtsága, még olly em-

bérek is feliratódtak ez emigránsok laistromába, a' kik soha sem költöztek ki hazájokból; még pedig csak azért, hogy magokévé tehesék azoknak örökségeiket a' gonosz lelki ismeretű előjárók, igen gyalázatos törvényeket hoztak az erőszakos költsönözésről, és kezeseknek vételéről. — A' jelenvaló Kormányfőék igyekezni fog ezen hibákat megjobbitani, Fr. Országának sebeit meggyógyítani, az isteni tiszteletnek szabadságát visszaállítani, és minden pártos lakosoknak tökéletesen meg fog engedni, 's örökre elfelejtkezni hibás tselekedeteikről. — Ellenben azok a' Közönségek, a' mellyek továbbá is átalakodva megmaradnak pártosságokban, a' Fr. Respublika ellenségeinek fognak tartattatni, 's meg büntettetni.“

Jól tudja azt Fő Conzul Bonaparte, hogy ő néki sok titkos és nyilvánvaló ellenségei vannak, a' kik tellyes tehetségek szerént azon iparkodnak, hogy mind őt magát, mind a' jobbadon az ő fabrikájában koholtatott Constitutiont megbuktattathassák. Azért legelsőben is azoknak a' polgároknak szíveket kívánnyá megnyerni, a' kik hathatóllan védelmezhetik őtet. Ezek pedig a' katonaság. Az új Constitutionnak 24-ik Decemb. lett ki hirdettetése után két proclamatiót küldött ő a' Fr. katonasághoz; egyiket közönségesen minden hadi és hajóeregbeli seregekhez, a' másikat pedig különösen az Olasz Orzági armádiához.

Az *elsőbbnek* e' vala a' foglalatja: „Katonák! A' midőn én békesléget ígirtem a' Franczia népnek, egyedül a' ti szószollótok voltam; jól esém én a' ti vitézségteket; ti vagytok azok az emberek, a' kik Hollandiát, a' Rénuft, 's Olasz Országot elfoglaltátok, és a' kik Bécs roppant városának falai alatt szerzettetek békesléget. Katonák! nem a' ti tulajdon határaitokat kell tinéktek védelmeznetek, hanem az ellenséges tartományokat kell elfoglalnotok. Egy se találkozik közletek, a' ki több campániát ne tsinált volna, a'

ki azt nem tudná, hogy a' katonának leg főbb tulajdonsága a' szükségnek álhatatos el szenvedésében álljon, és hogy a' több elztendőki rossz kormányozást lehetetlen legyen egy napon meg jobbitani. — Nekem mint a' Respublika leg elsőbbitviselőjének, gyönyörnyörüségemre fog szolgálni, hogyha az egész nemzettel azokat a' corpusokat meg ismértettethetem, a' mellyek a' magok jó hadi fenytékjek és vitézségek által méltókká fogjak magokat arra tenni, hogy a' Haza védelmezőinek nevezteffenek 's ki hirdetteffenek — Katonák! ha az idő azt kívánja, én is megjelenek ti köztetek, és egész Európa meg fog arról emlékezni, hogy ti a' derék vitézek neme közül valók légyetek.,,

A' másodiknak e' vólt a' summája : „Katonák! Azon környülállások miatt, a' mellyek a' Kormányfészék lég főbb póltzára emeltek engemet, jelen nem lehetek köztetek. Igaz dolog az, hogy ti fok szükséget szenvedtetek, hanem minden rendelések meg tétettettek azoknak el háritásokra. — A' hadi fenytékben, és az álhatatosságban áll a' katonának valóságos tulajdonsága, a' vitézség pedig amannak követője. — Katonák! fok corpusok el hagyták magok tanyáikat, és sikek vóltak a' katonák kéreseikre. Ezek közzül való a' 17-ik fél brigáda. Hát ugyan mindnyáján meg hóltak e' a' *Castiglionei*, a' *Rivoli* és *Neumarkti* vitézek? Ezek készebbek vóltak vólna mindnyáján el veszni, mint zászlóikat el hagyni; ezek bizonyossan vissza vitték vólna ifjú katonapajtásaikat a' ditsőség, és a' kötelesség útjára. — Katonák! ti ugyan azt mondjátok, hogy a' ti zsoldjaitok nem fizettettek ki annak idejében, és rendesen. — Ugyan mit miveltetek vólna ti azon esetre, hogyha a' 4-ik, 22-ik, 18-ik és 32-ik linea brigádával együtt Egyiptomnak kietlen pusztaságain kényér 's víz nélkül vóltatok, és ló - 's szamár hússal éltetek vólna — ök azt mondották,

*mindeut meg fogunk mi magunknak győzedelem által szerzeni; ti pedig — katonák — elhagyátok zászlóitokat. — Olasz Országi Katonák! egy oly Generális fog ennekutánna titeket vezérelni, a' ki a' ti dicsőségteknek leg szebb napjaiban az avantgardat kormányozta; helyheztellétek benne reménységtek, ő vissza fogja a' ti soraitok közzé a' győzedelmet vinni Minden nap, minden corpusról tudositást kérek magamnak; 's kiváltképen a' 17-ik könnyű-, és a' 63-ik linea fél brigadáról, ezek meg fognak emlékezni azon bizodalomról, a' mellyet én ő benne helyheztettem.“ — Ezeken kívül Gen. *Mereau* a' Rénusi, *Massena* az Olasz országi, *Brune* a' Hollandiai, és fő Conzul *Bonaparte* a' St. Domingói Franczia armádiákhoz is hasonló proclamatiókat küldöttek, 's azok által kívánták azoknak el-tsüggedt sziveket fel ébreszteni.*

Német Ország.

A' mostan uralkodó Fels. Prussziai Királynak *III. Fridrik Wilhelmnek* bölts, és türelemes igazgatása alatt (igy szól egy Berliini levél) lassan lassan mind meg világosodnak a' Zsidók, és önnön magok meg esmérvén a' *Tálmudban* lévő törvényeknek hazontalan voltát, együtt esznek, isznak, 's társalkodnak a' több lakosokkal, és egész familiák mennek a' keresztény vallásra.

Nem régiben ilyen czimű könyvetske jött ki *Berlinben; Charlotte Sampson, oder: Geschichte eines Jüdischen Hausvaters, der mit seiner Familie, dem Glauben seiner Väter entsagte*, az az, Egy Zsidó Paterfamiliasnak historiája, a' ki egész háza népével le mondott ösi vallásáról. Ebben az igen hasznos könyvetskében egy nemes érzékenységű Berliini Zsidó familiának historiáját foglaltatik bé, a' mellynek Paterfamiliasa egy volt azok közül, a' kik ama hires Berliini Evang.

Predikátorhoz, *Teller* egyházi Tanácsos és Prépóst Urhoz folyamodván a' múlt esztendőben, tölle arról értekeztek, miként lehetne a' Zsidóknak, lelkek esmérete meg sértődése nélkül ösi vallásokat el hagyni. Rendkívül való kedves érzékenységgel olvastatik ezen familiának keresztény válásra lett által menetelének historiája. — Bár minden józandon gondolkozó Izraelitának kezén foroghatna ez a' könyvetske,

A' Saxoniai Vál. Fejedelemségnek ármadiájánál is fel állítatott már a' lovas ártilleria, a' melly végre egy 160 főből álló brigáda választott ki. Az illyetén lovas ártilleriának haszna mind inkább inkább meg bizonyittatik a' tapasztalások által. Ennek *II. Fridrik* Prussziai Király vólt a' leg első fel találója, 's ő állította azt fel 1760-ik esztendőben a' maga ármadiainál. — A' Saxoniai ármadiánál is 2 jó garassal szaporított meg a' köz katonaság zsoldja (1 jó garas 5 greslit telzen.) Következésképen 5 napra 10 jó garasa, és napjában 2 font kenyere van a' Saxoniai gyalog katonának.

Minémü, és mitsoda kútfőből származott vilongás támadott légyen a' Würtembergi uralkodó herczeg, és azon herczegségnek Karjai és Rendjei közt, tudva vagyon előbbi jegyzéseinkből az Olvasó Publicum előtt. Ezen mostani környülállások közt igen ártalmas ellenkezésnek jó módal leendő el intézésére, valamint azon herczegségnek Statusai, úgy önnön maga az uralkodó herczeg is a' Német Birodalom fejéhez a' mi Felséges Fejedelmünkhöz, folyamodtak. — — — E' két félnek panaszára akként felelt Ő Császári Felsége 17-ik *Decemberi* decretumában, hogy méltó meg illetődéssel tapasztallya a' Würtembergi Rendeknek, maga, a' Birodalom, és az uralkodó Ház eránt mutatott idegenségeket, minden helyes ok nélkül való engedetlenségeket, és a' Haza védelmezésében való restségeket. Egyszersmind

keményen reájok parantsol Ő Császári Felsége, hogy a' Birodalom által meg határozott quintuplumnak, és az uralkodó Fejedelemnek a' népnek közönséges fel fegyverkeztetése eránt ki nyilatkoztatott kivanságának ne tsak ellent ne állyanak, sőt inkább tellyes tehetségek szerént igyekezzenek azon jó rendelést és szándékot elő me-
neteleíteni, ne avassák magokat az uralkodót illető jussokban, mellyet hogyha ennekutánna mivelni el múlatnának, úgy fog Császár Ő Felsége velek bánni, mint engedetlen, és a' felsőség ellen rugodozó jobbágyokkal.

Batava Respublika.

Cunio hajóseregbeli kapitány, születésére nézve Génuai fi, és egy *Vermeulen* nevű Belga matrós, a' kik a' Texeli flottának Anglusok kezébe való adatásának leg főbb okai vóltak, a' Bataviai hadi Tanátsnak ki adott szententiája szerént, halálra itiltettek. Az elsőbb agyon lövetett, az utólsóbb pedig fel akasztatott.

Az eddig Hollandiában vólt Fr. katonaság közzül 13000 ember parantsoltatott a' *Moreau* ármadiájához menni, a' kik ámbár rendkiyül való kegyetlen hideg lett légyen is a' múlt Decem-berben, még is mindazáltal minden haladék nélkül útnak indúltak. — A' Batava Respublika hadi népje közzül is 6000 ember küldetett Generál *Daendels* vezérlése alatt amazok után. — A' Hollandiában maradt Franczia katonaságnak 11—12 ezer főre megyen a' száma, a' melly nagy könnyebbségére fog a' Batava Respublika financiájának szolgálni.

Az Anglo-Russzus seregeknek északi Hollandiába lett ki szállásoknak alkalmatosságával, a' többekkel együtt az Amsterdami polgárok is fel fegyverkeztettek. — Amazoknak onnan lett ki takarodások után, vissza kérette tóllök a' Kór-

mányfzék a' fegyvert, olly mozdulásokat fájdítván meg közöttök, a' mellyek ártalmara lehetnek vólna a' Respublikának. De lokan közzülök nemtsak vissza nem adták fegyvereiket, sőt a' mitöbb, a' közikbe küldetett municipalis tisztviselőket is jól meg verték. Ezek a' zenebonáskodó Belgák töbnire mind Klubisták és Jacobinusok.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* Kir. udvarhoz egy Orosz kurir jutott Decemb- 21-ik napján *Petersburgból*, avval az örvendetes hiradással, hogy a' Fels. Orosz Császár *I. Pál*, nemtsak vissza nem hívja a' maga Német Országban lévő ármadiáját, sőt még egy-néhány 1000 emberrel meg fogja azt szaporítani; hogy ekképen meg kettőztetett erővel hadakozhasson herczeg *Suwarow* Feldmarsal a' Francziák ellen.

Még eddig nagyon kételkedett az Angliai Publicum arról, hogy újabb expeditiót küldjön a' fő Kormányfzék a' Franczia tengeri partok ellen, és hogy hathatósábban kívánnya a' Wendeistákat segiteni, mint eddig. Hanem most már magok a' ministerialis levelek azt hirdetik, hogy most leg nagyobb hadi erőt küld oda a' Kormányfzék, és hogy a' Franczia földre ki szállítatandó seregeknek 100,000 főre megy a' száma, a' mellyek Anglusokból, Oroszokból, és emigrans Francziákból's Helvétusokból állanak, és a' mellyek a' 150000 Couánsokkal öszve számláltatván, olly rop-pant ármadiát fognak formálni, mellynek nem egy könnyen áthatnak ellene a' Republicanusi Fr. seregek — A' jövő campaniára még több idegen hadi népet is szándékozik a' *Londoni* udvar zsóldba fel venni.

Magyar Ország.

Miskólcz 27-ik December 1799. Itt most olly rettenetes hidegek vagynak, hogy illyenre a' legkorosabb emberek sem tudnak emlékezni. — A' 23-ik Decemberi Tokaji vásárról jött emberek közül, sokan az úton el dültek, 's meg fagytak; két *Petriből* való kotsisnak a' szekere Onga mellett el akadván, a' midőn egymásnak akartak volna segíteni, meg merevedtek, 's meg hóltak. Hát mennyinek nem fagytak el holmi tagjai? Mingyárt azon hideg után olly rettenetes hó esett, hogy most is tsak nem 3 fertály réfni magasságú havak fekszenek a' házaknak héjazatain; az úton is olly nagy hó fuvatarok vagynak sok helyeken, hogy se gyalog; se lóval, sem szekeren nem lehet miattok utazni.

Arad, 18-ik December 1799. A' napokban két hólt testet találtak vidékünkön, egyiket *Otlaka* mellett egy árokba, másikat *Elek* mellett egy gödörbe vetve. Mind a' kettőn vékony és fodros ing vólt, a' mellyből azt lehetett itilni, hogy azok a' meg öletett böl dogtalan emberek valósággal kereskedők vóltak.

Ennél is irtóztatóbb történet az, hogy a' *Boros-Jenői* Járásban lévő *Lugzö* nevü faluban Dec. 16-ikán, éjfélután a' tsaplárosra rohanván a' haramják, holott a' B. Jenői Cameralis Ispány *Posányi* szálvá vólt, ennek magát védelmező katonáját az első lövéssel a' földre terítették, magát a' nevezett Ispánt halálosan meg sebesítették, a' tsaplárosnak a' hasára, a' sok verés után, tüzet raktak, 's így végezték ki e' világból. Özvegyén kívül 4 neveletlen árvái is maradtak. —

Temes Vármegyében sok dolog esik illyen. A' mi Tek. Vármegyénk a' tömlöcznél lévő hajdukat 's 50 fegyveres embert küldött ki azon haramjának üldözésekre; a' rabokat a' polgár katonaság örzi.

 Tudósítás.

Egész esztendő által sok Érdemes Hazafiaktól meg kérettetem, hogy *Broughton Religiói Lexiconát* és *Ladvocat Historiai Dictionariumát* számokra üldjem meg. Az hozzám közelebb lakóknak ksöt a' távolabb lévőknek is, a' kikhez alkal, atosságot kaphattam, meg küldöttem. Ezek kétmg kívül nem tudták, hogy magokhoz közelebb lévő helyekről is megszerézhették volna. Meg eshetik, hogy az említett Könyvekért ezután is meg kerestettek. Ezen esetre azért, az Érdemes Közönségnek jelentem, hogy a' *Magyar Broughton* és *Magyar Ladvocatot* meg lehet szerezni Posonyban, Győrött, Székes Fejér várárt, Siklóson, Dömölkön, Pesten, Sáros Patakon, Debreczenben, Lossontzon, Szigeten, Gyulán, Kolosvárárt,

Sokaktól régtől fogva kérettetek *Vosgien Geographia Magyar Lexiconának* és *Hallnak az Anglusok Senecajoknak az Ó és Uj Testamentomi Szent Irásra tett erköltsi Elmélkedéseinek* kiadásokra. Mind a' két Munkát már régen el készítettem, hat hat darabban mindeniket. De a' mint már máskor is jelentettem, *Vosgiennek* kiadásához, minthogy az, az egész világnak közönséges Georaphiája, a' Statusokban történő változások miatt, mai időben, jó móddal, nem lehet kezdeni. *Hallnak* nyomtattatásával is, mostani erőtelenségeim miatt, nem akarom magamat terhelni: hanem, ha valamelly Typographus Urnak a' nyomtatást maga részére fel vállalni tetszik, méltosztásfék nállam Levele által jelentést tenni, 's a' kézírást által adom.

Rév. Comáromban 10-ik Jan. 1800.

Mindszenti Sámuel.
